

VYSJINSKIJS RYSKA STATSLÄRA

VYSJINSKIJ, sedan några år känd som biträdande utrikesminister och FN-delegat, har gjort karriär som jurist och särskilt som allmän åklagare i politiska processer. Före kriget utgav han en väldig handbok i rysk statsrätt och kommunistisk statslära, och denna har nu i USA översatts till engelska (*The Law of the Soviet State*, MacMillan, § 15.—). Då Vysjinskijs arbete i Ryssland åtnjuter obestridd auktoritet, är det för kändedomen om kommunismens nuvarande ideologi av det största intresse.

Det är skäl att betona ordet "nuvarande". Ty Vysjinskijs bok visar klart hur långt den ryska kommunismen kommit från de läror som Lenin och hans medhjälpare förkunnade för trettio år sedan. Främst gäller detta själva diktatursystemets innebörd. Enligt Lenins lära skulle diktaturen — för övrigt tänkt som jämförelsevis mild — bilda endast en övergångsform till den fullständiga demokratin och det statslösa samhället. Staten skulle "visna bort", sade man med Engels, och diktaturen vore försvarlig blott som ett provisorium; Lenin angav ingen tid för det fria samhällets tillkomst, men andra teoretiker, såsom Bucharin, tänkte sig ett övergångsskede på några årtionden. I mitten av 30-talet blev denna tankegång, förut det väsentliga stödet för maktkoncentrationen, underkänd av de härskande, och de professorer som tidigare varit nödgade att förkunna den likviderades eller avsattes. Vysjinskij företrädde den nya skolan; i hans bok är det inte fråga om någon avveckling av

diktaturen eller något "bortdöende" av staten; den gällande ordningen skildras såsom permanent och fulländad.

Personer som säger sig vilja "förstå" det nuvarande Ryssland gör ofta gällande att diktaturen ur en helt annan synpunkt är ett provisorium, att den betingats av krigsfaran och de yttre svårigheterna. Inte heller den försvarslinjen får något stöd hos Vysjinskij. Det ryska systemet är enligt honom helt enkelt det ofrånkomliga uttrycket för den kommunistiska åskådningen och motiveras med samma kärleksfulla omständlighet som utmärkte de tyska statsläroarna under den wilhelmiska epoken.

Hela Vysjinskijs metod är för övrigt av tyskt ursprung. Den politiska metafysik vars främste representant var Hegel präglar arbetet. Ordkonsterna är ungefär desamma som i de nazistiska och fascistiska läroböckerna, och resultatet blir också i det väsentliga likartat. Diktatorn och hans parti förkroppsligar hela nationen. Stalin = kommunistiska partiet = proletariatet = arbetarklassen = ryska folket, heter det hos Vysjinskij, liksom det hos nazisterna litet enklare hette Hitler = nazismen = de sanna tyskarna = tyska folket. Har man väl bevisat detta, vilket utifrån den Hegelska idealismen är gjort i en handvändning, är det självklart att exempelvis kommunismens tyranni betyder sann demokrati och att ryssarna är fria, om de dresseras och förtrycks av kommunisterna.

Ett par exempel. "Sovjetstaten är en miljon gånger mer demokratisk än den mest demokratiska borgerliga republik." Ingen stat är demokratisk som ej garanterar fullständiga medborgerliga friheter, såsom tryck-, förenings- och församlingsfrihet. Dessa friheter finns

också högst utvecklade i Ryssland. En av kommunismens första åtgärder i frihetens intresse var just att undertrycka den kontrarevolutionära pressen. "Självfallet kan det i vår stat inte finnas eller vara fråga om yttrandefrihet, tryckfrihet osv. för socialismens fiender." Det är endast socialisterna eller, som det omväxlande heter, arbetarna vilka har dessa friheter. Vilka är då berättigade att kalla sig socialister och arbetare? Jo, försäkras det på var och varannan sida, det kommunistiska partiet företräder den riktiga åskådningen (socialismen) och den värdefulla samhällsklassen (arbetarna). Oinskränkt medborgerlig frihet är alltså frihet för kommunisterna att hålla folket i tukt.

Enpartisystemet försvaras som mycket annat främst med hänvisning till Stalins ord. Stalin har förklarat att kommunistpartiets monopol beror på att de andra partierna "slutligen gjorde konkurs och avträdde från scenen" (en omskrivning för att kommunisterna utrotade dem). Han har också sagt att partier inte kan finnas då det inte finns några klasser — att förbjuda andra partier blir alltså ett slags juridisk bekräftelse av det faktiska tillståndet.

Alla dessa ordlekar — som gör den kommunistiska liksom den nazistiska åskådningen till en oändligt lång och tråkig vits — är redan väl kända. De gör likväl ett fantastiskt intryck såsom ryggrad i en bok på 700 sidor. Och intrycket blir skrämmande då man besinnar att ett av världens största folk från barndomen till graven tvångsmatas med denna fraseologi och att den till och med går i vissa grupper utanför Ryssland. Kom ihåg att då våra kommunister talar om frihet menar de frihet à la Vysjinskij!

Herbert Tingsten

24/2

*

I fråga om referatet av hr Vougt's anförande är blott att nämna att en för skicklighet och pålitlighet känd medarbetare i Dagens Nyheter utfört referatet och vitsordar dess riktighet. Någon kontroll av säker natur kunde enligt Dagens Nyheter antagande icke äga rum, då tidningen inte kände till att debatten upptagits på stålband. Egendomligt är att hr Vougt två dagar efter debatten kom med ett tillrättsläggande i allmänt hållna ordalag i stället för att återge sina uttalanden enligt stålbandsupptagningen. Egendomligt är också att denna upptagning icke omnämndes eller ställdes till Dagens Nyheter's förfogande sedan det enligt hr Vougt's påstående felaktiga referatet givits. Någon annan kommentar önskar Dagens Nyheter inte göra förrän tidningen fått höra stålbandsupptagningen.